

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Varkenshouderij De Knorhof BV te Kapel-Avezaath

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de
aanvullingen daarop**

19 januari 2010 / rapportnummer 1956-112

1. OORDEEL OVER HET MER

Knorhof B.V. is voornemens om het varkensbedrijf aan de Burensewal 3 te Kapel-Avezaath met 390 zeugen, 2.504 gespeende biggen en 9.520 vleesvarkens uit te breiden naar 2.022 zeugen, 7.600 gespeende biggen, 5 dekberen en 2.768 vleesvarkens.

Bij het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, wordt hiervoor een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

De Commissie miste in het MER informatie die essentieel was voor de besluitvorming.¹ Naar de mening van de Commissie behoefde het MER een aanvulling ten aanzien van:

- de uitwerking van de geurbelasting in een overbelaste situatie;
- de uitwerking van het meest milieuvriendelijk alternatief;
- de bepaling van de grootte van het bouwblok.

Naar aanleiding hiervan heeft de initiatiefnemer twee aanvullingen ingediend bij het bevoegd gezag. Deze aanvullingen zijn op 1 en 26 oktober 2009 met een verzoek om advies aan de Commissie aangeboden en zijn eveneens ter inzage gelegd. Bovendien heeft de Commissie op 9 december 2009 een afschrift ontvangen van een advies van de gemeente Buren in verband met de grootte van het bouwblok. Deze informatie en de aanvullingen op het MER heeft de Commissie bij haar beoordeling van het MER betrokken. Zij is van oordeel dat in het MER en de aanvullingen daarop **alle essentiële informatie aanwezig is voor de besluitvorming over de Wm-vergunning**.

Het MER met de aanvullingen daarop geven informatie over de belangrijkste milieuparameters voor dit initiatief: geur, ammoniak en fijn stof. Voor deze en andere milieuaspecten zijn de effecten van de referentiesituatie, het voorkeursalternatief (vka), het mma en de andere alternatieven in kaart gebracht en is een vergelijking gepresenteerd. Daarmee is in het MER en de aanvullingen daarop goede en bruikbare informatie beschikbaar om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over de Wm-vergunning.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

Geurbelasting in overbelaste situaties

MER

In het MER is het artikel 3.4 Wet geurhinder en veehouderij niet correct toegepast. Voor de geurgevoelige objecten waarop de geurbelasting hoger is dan de geldende norm dient de '50%-regel' te worden toegepast. De betreffende wettekst luidt: *“De toename van de geurbelasting ten gevolge van die wijziging mag niet meer bedragen dan de helft van de vermindering van de geurbelasting die het gevolg zou zijn van de toegepaste geurbelastingreducerende maatregel bij het eerder vergunde veebestand”*.

---

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

Hiervoor dient in de uitgangssituatie de geurbelasting op de geurgevoelige objecten volgens de vigerende vergunning te worden bepaald. Vervolgens dient de geurbelasting te worden berekend met geurreducerende maatregelen middels 'V-Stacks vergunning'. De toepassing van de '50%-regel' houdt in dat de nieuwe maximale geurbelasting op de overbelaste geurgevoelige objecten gelijk mag zijn aan de vergunde geurbelasting plus de geurbelasting met maatregelen gedeeld door 2. De hierbij ontstane milieuruimte kan worden benut voor het uitbreiden van het aantal dieren. In paragraaf 3.2.3 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij, wordt (op de pagina's 19 en 20 onder Ad. b) uitgelegd wat de maatregelen kunnen zijn die gelden voor toepassing van de '50%-regel'.

In het MER was de '50%-regel' niet gebruikt volgens bovenstaande opzet. De toegepaste maatregelen zijn het verplaatsen van de dieren en het plaatsen van luchtwassers. In de uitgangssituatie was de luchtwasser correct als geurreducerende maatregel toegepast. Het verplaatsen van dieren was echter niet meegenomen. Als gevolg van deze omissie was door de Commissie niet vast te stellen wat de toelaatbare geurbelasting is op de overbelaste geurgevoelige objecten.

Aanvullingen op het MER

Uit de aanvullingen blijkt dat verplaatsing van dieren geen geurreductie oplevert. Het verplaatsen van de dieren kan vanwege de toename in geurbelasting derhalve niet gezien worden als een geurreducerende maatregel. In het MER en de aanvullingen daarop is om die reden uitgegaan van de worstcase benadering. Uit de resultaten van de geurberekeningen blijkt dat bij het voorkeursalternatief wordt voldaan aan de eisen van de Wet geurhinder en veehouderij.

- De Commissie concludeert dat het MER en de aanvullingen daarop voldoende inzicht geven over het milieuaspect geur.

Meest milieuvriendelijk alternatief

MER

In het MER was niet aangegeven welk alternatief het mma was. In het MER waren twee mogelijke alternatieven beschreven die konden dienen als basis voor het meest milieuvriendelijk alternatief. Bovendien signaleerde de Commissie dat met andere typen gecombineerde luchtwassers mogelijk grotere emissiereducties zijn te bewerkstelligen dan met de luchtwassers zoals genoemd in het MER. Zo kennen de gecombineerde luchtwassers BWL 2007.01.V1 en BWL 2007.02.V1 een hogere geur- en ammoniakreductie.² De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER één meest milieuvriendelijk alternatief te beschrijven, op basis van een afweging van de meest maatgevende milieuaspecten. Daarbij adviseerde zij de gecombineerde luchtwassers BWL 2007.01.V1 en BWL 2007.02.V1 te vergelijken.

Aanvullingen op het MER

---

² Op 20 juli 2007 is de wijziging van de Regeling geurhinder en veehouderij in werking getreden. Dit staat in de Staatscourant van 18 juli 2007, nr. 136. Daarin staan beide gecombineerde luchtwasser vermeld onder Rav-code BWL 2007.01. en BWL 2007.02. Recent is deze regeling wederom gewijzigd. Op 29 december 2009 is de recente wijziging van de Regeling geurhinder en veehouderij in werking getreden. Dit staat in het op 28 december 2009 verschenen Staatscourant nr. 20228. In de gewijzigde regeling zijn beide gecombineerde luchtwassers beschreven onder de Rav-code BWL 2007.01 en BWL 2007.02.

In de aanvullingen zijn de milieuaspecten van de gecombineerde luchtwassers BWL 2007.02.V1 (alternatief 4) en BWL 2007.01.V1 (alternatief 5) beschreven. Hieruit blijkt dat beide alternatieven beter presteren op het milieuaspect geur dan het voorkeursalternatief, maar minder goed scoren dan het alternatief 1. De gekozen luchtwassers in de alternatieven 1 en 5 zijn standaard ontworpen en getest met een horizontale uitstroomopening en niet, zoals beschreven in het MER en de aanvullingen daarop, met een verticale uitstroming. Het functioneren van de luchtwassers is niet gegarandeerd indien wordt afgeweken van de erkende uitvoering volgens de beschrijving zoals opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav).

Het voorkeursalternatief en de alternatieven 4 en 5 hebben een vergelijkbare ammoniakdepositie die lager is dan de andere alternatieven. Uit de ammoniakdepositieberekeningen blijkt dat de depositie in het voorkeursalternatief en alternatieven 4 en 5 met circa 50% afneemt ten opzichte van de referentiesituatie.

Aangezien de ammoniakdepositie op de te beschermen natuurgebieden in deze alternatieven op vergelijkbare wijze afneemt is bij de keuze van het meest milieuvriendelijk alternatief aan geurhinder een zwaardere waardering toegekend dan aan ammoniak en is het alternatief 1 derhalve aangemerkt als het meest milieuvriendelijk alternatief.

- De Commissie concludeert dat in het MER en de aanvullingen daarop voldoende is onderbouwd, op basis van de milieuaspecten ammoniak, geur en fijn stof, dat alternatief 1 gezien kan worden als het meest milieuvriendelijk alternatief.

Grootte van het bouwblok

MER

In het MER werd vermeld dat de uitbreiding aan de oostzijde van de inrichting, die nodig is voor het plaatsen van de luchtwassers, passend is binnen het vigerend bestemmingsplan. Echter de grens van het bouwblok was in het MER niet gegeven. De oostzijde van de inrichting ligt in de bestaande situatie dicht tegen de inrichtingsgrens en wordt daarvan gescheiden door een houtwal en een sloot (B-watgang). Op de plattegrondtekening toegevoegd aan het MER was weergegeven dat de inrichtingsgrens werd verplaatst en de sloot werd verlegd om de bouw van de luchtwassers mogelijk te maken. In het MER met de daarbij behorende plattegrondtekeningen was niet inzichtelijk gemaakt hoeveel ruimte binnen het bouwblok nog aanwezig was om de bouw van de luchtwassers mogelijk te maken. Het was daardoor niet duidelijk of het voorstellen binnen de grenzen van het bouwblok realiseerbaar is.

Advies gemeente Buren

Bij de bouwvergunningverlener in dezen, de gemeente Buren, is door het bevoegd gezag advies gevraagd inzake de ruimtelijke inpassing van het voorstellen. Dit advies heeft de Commissie op 9 december 2009 van het bevoegd gezag ontvangen. Resumerend komt het advies erop neer dat de gemeente Buren op basis van planologische motieven in beginsel positief staat tegenover de bouw van de 8 luchtwassers en de verlegging van de watgang. Zo lang het bestemmingsplan "Buitengebied 2008" nog niet in werking is getreden, kan de watgang zonder aanlegvergunning verlegd worden. Aangezien de initiatiefnemer de bouwaanvraag voor de 8 luchtwassers reeds heeft ingediend op 10 augustus 2009, dient de aanvraag getoetst te worden aan het vigerende bestemmingsplan "Buitengebied Buren 1997".

Door verlegging van de watergang wordt voldaan aan de afstandsmaat van 5 meter tot de perceelgrens voor de nieuw op te richten bebouwing (luchtwassers) zoals bedoeld in dit bestemmingsplan.

- De Commissie concludeert op basis van het advies van de gemeente Buren dat het MER voldoende inzicht geeft in de mogelijke realisatie van de luchtwassers.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing besluit-MER

Initiatiefnemer: De Knorhof B.V.

Bevoegd gezag: het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland

Besluit: vergunning op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: uitbreiden van een varkenshouderij

Procedurele gegevens:

aanvraag m.e.r.-beoordeling: 20 juni 2007

m.e.r.-beoordelingsadvies uitgebracht: 15 oktober 2007

aankondiging start procedure in De Zakengids Buren en in de Zakengids Tiel van 14 mei 2008 en in Nieuwsblad Geldermalsen van 15 mei 2008

advies aanvraag: 9 mei 2008

ter inzage legging: 14 mei tot en met 25 juni 2008

richtlijnenadvies: 29 juli 2008

richtlijnen vastgesteld: 2 september 2008

kennisgeving MER in De Zakengids Buren en in de Zakengids Tiel van 15 april 2009 en in Nieuwsblad Geldermalsen van 16 april 2009

aanvraag toetsingsadvies: 7 april 2009

ter inzage legging MER: 16 april tot en met 27 mei 2009

aanvulling op het MER: 5 oktober 2009

toetsingsadvies MER en de aanvulling daarop uitgebracht: 19 januari 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.J.M. Hendriks (tevens ook secretaris)

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M. Pijnenburg

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer en de vastgestelde richtlijnen voor het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiener.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Comité tegen Knorhof, Erichem
2. H. Brijker en J. Knooren, Buren
3. A. de Heus, Erichem
4. Waterschap Rivierenland, Tiel

Aanvulling MER

5. Gedeputeerde Staten van Gelderland, Arnhem
6. A. de Heus, Erichem
7. Comité tegen Knorhof, Erichem
8. Gemeente Buren, Buren

2e Aanvulling MER

9. Comité tegen Knorhof, Erichem
10. Gemeente Buren, Buren

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Varkenshouderij De Knorhof BV te Kapel-Avezaath en de aanvullingen daarop

Knorhof B.V. is voornemens om het varkensbedrijf aan de Burensewal 3 te Kapel-Avezaath uit te breiden. Hiervoor wordt een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2753-1

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

